

ལྷ་ལྷན་ཡུལ་ལ་ལུགས་བའི་ལྷ།

གུང་ཐང་བསྟན་པའི་དབང་ལྷག

དགའ་ལཛམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བརྩམས།

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

༄༅།གནས་མཆོག་ལ་ཕྱལ་བའི་ལྷ།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བརྒྱུ་ས།

མི་དགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

献给圣地的歌:藏文/葛·嘉洋益喜著. - 北京:民族出版社, 1998.5

ISBN 7-105-03131-X

I. 献… II. 葛… III. 诗歌-作品集-中国-当代-藏语 IV. 1227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(98)第 08797 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

1998 年 6 月第 1 版 1998 年 6 月北京第 1 次印刷

开本:787×1092 毫米 1/36 印张:2.5

印数:0001—3000 册 定价:3.80 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

མདུན་ཤོག་གཟིགས་བྱང་།
封面题字：

གུང་ཐང་ཆང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱག
贡唐仓·丹贝旺旭

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།
责任编辑
དེབ་གཞིའི་བཟོ་བཤའ།
装帧设计
པར་ཁྱས་འགན་འཁུར་པ།
责任校对

ཏྲ་མགྲིན་རྡོ་རྗེ།
丹真多杰
ཀམ་རྡོ་རྗེ་ཆེ་རིང་།
吾 要
བདེ་སྦྱིད་མེ་རྟོག་
德吉美朵

གནས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་བྱ།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཅུ་མས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྟན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྟོ་མིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྤྱུག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411 - 6511)

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་སྤེལ་འོད་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཉེ་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

1998ལོའི་ཟླ་6པར་པར་གཞི་1པ་བསྒྲིགས།

1998ལོའི་ཟླ་6པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིངས་1པ་བཟུབ།

དེབ་ཆད་787×1092ཏེལ་སྒྲིའི་1/36

དཔར་གྲངས་0001—3000

དེབ་རེར་སྒོར་3.80

རང་ཅག་ཆང་མར་འཛོམས་པའི

སྒྲུག་ཏུ་འཇུག་པར་ཤོག

—འགོ་བརྗོད་གྱི་ཆབ་ཏུ།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡི་ཤེས་དང་ངེད་གཉིས་ནི་སྒྲོན་
ཆད་ནས་གྲོགས་མཆོག་ཡིན། ང་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་བསྐྱར་བའི་
འཕྲིན་ཡིག་ནང་དུ་སྒྲོན་ངག་གསར་ཚྩ་མ་ཐད་གྱི་བསྒྲིག་བྱེད་
ཚུང་། དང་ཐོག་ངེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་ངོ་འཕྲད་པའི་དུས་སུ་
ཁོང་ནི་འབྲུག་རྒྱ་རྒྱུ་ཅི་གཞིན་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་
སྒྲོན་ངག་གི་ཚྩ་མ་ཡིག་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དུས་དེབ་དུ་སྒྲིལ་ཚུང་།
ཁོང་གིས་མི་ཀུན་གྱི་སྒྲུང་ངོར་གཞུང་རྒྱུད་དང་ཁོང་རྒྱུ་རིག་
གསལ་བའི་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་པ་དང་། ནང་སྒྲོས་སུ་ཁོང་
གི་བྱ་མས་སེམས་ལྡན་པའི་ཁ་ཚུང་མིག་བྱང་ལས་ཁོང་ནི་གཞུང་
སེམས་རྒྱུ་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་བྱུང་བ་ཅིང་། ང་རང་གིས་
ཁོང་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྒྲོན་མ་ནང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྒྲུང་བ་
ཞིག་ཀྱང་སྟེར་སྲིད་པ་རེད།

ཁོང་ནི་གཟབ་ནན་གྱི་ཏང་སྲིད་འགོ་བྱེད་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
ཁོང་གི་རྒྱུ་འབྱུར་དང་བྱ་སྲུང་ལས་སྒྲོན་ངག་མཁན་རྒྱུ་ལ་
ཡོད་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་དང་གྲུང་ཤ་དོད་པོ་དེ་འགོ་བས་
ཐབས་བྲལ། ཁོང་གིས་སྒྲོགས་གཅིག་ནས་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་

འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དཔེར་ན། སུན་ཚྲིག་ས་དབང་རྒྱལ་དང་ལྷག་
 པ་ སུན་ ཚྲིག་ས། སྐལ་ བཟང་ རྩོ་ རྩོ། ཏྲ་ མགྲིན་ མགོན་ པོ།
 མགོན་པོ་སྐབས་སྐབས་ལྷ་བྱ་ཡིན། ང་རང་གིས་སྤང་རྒྱལ་འདི་
 དག་ལ་ “འོ་རྒྱལ་འདིས་མའི་སྤང་རྒྱལ་” ཟེར་བ་ཡིན། འདི་དག་
 ལས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདྲ་ཤིས་ལ་ཁྱུ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 ལྡན་པ་གསལ་པོར་མངོན་པ་རེད། དེ་དག་གནས་ས་འགོབས་
 པའི་ཚོང་རའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་རྒྱན་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སྤར་
 བཞིན་གནས་ཡོད་པས། ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཁྱུ་མེད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྷ་བྱའི་སྤང་
 སྐབས་ལ་བརྩི་མཐོང་བྱེད་ངེས་ཡིན།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མར་སྟན་ཚྲིམ་
 ཀྱི་དཔེ་ཆ་གསུམ་དཔར་དུ་སྟན་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་ཁོང་གི་བོད་
 ཡིག་སྟན་ཚྲིམ་གཅེས་བསྐྱེད་པར་དུ་སྟན་པའི་དུས་འདིར། ང་
 རང་གིས་དགའ་སྟོ་ཆད་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་ཁོང་ཉིད་གངས་སྟོངས་
 ཡུལ་གྱི་གན་པ་རྣམས་དང་གཞོན་ནུ་གཅེན་གཅུང་རྣམས་ལ་
 མཆམས་སྟུར་བྱེད་པ་སྟེ་དང་། ནང་སྐྱེས་སུ་ཁོང་གིས་དོན་
 གཉེར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཡང་ན་ཁོང་གིས་སྟན་དག་གསར་ཚྲིམ་བྱེད་པར་སྤར་ལས་ཡར་
 རྒྱས་ཡོང་བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བ་ལགས།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲུག་རྒྱ་རྩོང་གི་མི་ཡིན།
 ཡུལ་དེ་ན་འབྲུག་རྒྱ་གཙང་པོ་ཤར་དུ་རྒྱ་བས་མིང་དེ་ཐོག་མར་
 གྲགས། གལ་ཏེ་སང་གི་ཁ་འབབ་དེ་རྟོད་མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ་

བརྒྱད་ནས་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་རུབ་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པ་དང་། དེས་
 ར་འབྲུག་ཀྱི་གཙང་པོ་དེ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་སུ་བརྒྱད་ནས་གངས་
 ལྗོངས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པ་རེད། ཡུལ་འདིའི་རྒྱང་རིང་
 བའི་ས་རུ་གངས་དཀར་ལྷན་པོས་བསྐྱར་བ་དང་། ཐག་ཉི་བའི་
 ས་རུ་ནགས་ཆལ་སྟུག་པོས་ཁིབས་ཏེ། རི་ལྗང་ཀྱན་ཏུ་མི་ཏྲིག་
 འདབ་བརྒྱ་ལྷག་པར་བཞད་ཅིང་། སེལ་ཏྲིག་ཨ་མ་དང་སྟར་ག་
 གཡེར་མ་སྟགས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་དང་། དེ་མེན་སྟན་སྟ་ཙ་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཤིན་ཏུ་མོད་པ་རེད། ཡུལ་འདིའི་ཁ་སྐད་དང་ཡུལ་སྟེལ་
 གོམས་གཤིས་ནི་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་བྱད་ཆས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་།
 ལྷག་པར་དུ་ལོ་རེ་ཐེངས་རེའི་དུས་སྟོན་ཏེ་“མི་ཏྲིག་འབྲུ་བའི་དུས་
 ཆེན་” གྱི་ཉིན་མོར་འབྲབ་པའི་ “སྤྲོད་སྟེལ་ཞབས་རྩོ” དེས་
 ཉམས་འགྱུར་མད་དུ་བྱུང་བའི་གར་ཉམས་ཀྱིས་ན་གཞོན་པོ་མོ་
 རྣམས་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་མི་མདོན་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ཡིད་དབང་འགྲུགས་སུ་བ་པ་ཞིག་རེད། ཡུལ་
 འདིའི་བྱད་མེད་ཀྱི་གྱོན་ཆས་དང་འདྲིམས་ཆ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆོན་
 མདངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ནི་གནའ་སྤྱ་མོའི་
 བོད་ཀྱི་དམག་གི་གྱོན་གོས་རྒྱད་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་འདྲ། ལོ་
 རྒྱས་ལྟར་ན། ཁོ་ཆོ་ནི་གནའ་བོའི་བོད་མི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གནས་
 སྟོབའི་ཆོ་ཁག་ཅིག་ཡིན་སྟེ། གོས་རྒྱན་གྱི་ཆ་ལྷགས་ནི་ཕལ་
 ཆེར་སྐབས་དེའི་བོད་མི་ཡངས་དམག་མི་ཡིན་པའི་གོམས་སྟེལ་དེ་
 དུས་ད་ལྟོ་འདྲ་གནས་པའི་དྲན་གསལ་ཡིན་ཤས་ཆེ། དེ་འདྲའི་ལོ་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་རིང་ཞིང་རང་བྱུང་གི་མཛེས་ལྗོངས་དང་མའི་བཟོས་

བཀོད་པ་བཅས་ཀྱིས་སྟན་ངག་མཁན་ལ་སྦྱིད་སྤྱག་རང་ཤེས་ཀྱི་
ཡིད་དཀྱིལ་ཆེན་པོའི་སྟོ་རྒྱ་རིམ་བཞིན་སྦྱིད་བྱུང་།

ལོ་རྒྱུས་ནི་གཟབ་ནན་ཀྱི་སྟོབ་དེབ་ཅིག་ཡིན། གཟབ་ནན་
ཡིན་པ་ནི་བྲག་རི་གཟར་མོ་དག་དང་འདྲ་བར་འགྲིལ་མ་བྱུང་པ་
ནི་འཆོ་གནས་ཀྱི་ཆད་ལངས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཆོའི་མི་རིགས་
འདིས་དཀའ་ངལ་དང་ཉེན་ཁ་བརྒྱད་ཚུང་ལ། འབྲུག་ཆུའི་བོད་
རིགས་འདིས་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བརྒྱད་ཚུང་བ་དེ།
ལོ་རྒྱུད་བྱིས་པ་ཆོས་མ་སྐད་ཀྱི་ཀ་ཁ་འདོན་ཤེས་མིན་ལས་ཏ་ལམ་
རྟོགས་བྱུང་ངེས་ཡིན། ཀྱང་རྒྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
དབྱ་བཞེས་རྒྱུ། ཏང་གི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་དབྱུང་ཀྱི་
འོད་སྟོང་འབར་བའི་འོག་ཏུ། ད་གཟོད་འཆོ་གནས་དང་འཕེལ་
རྒྱས་བྱུང་བའི་བདག་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་
སྟོབ་གསེལ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་རང་གི་མ་སྐད་ཀྱིས་དཔེ་བྲིད་བྱེད་པའི་སྟོབ་གྲུ་རྒྱུད་བ་དང་
འབྲིང་རིམ་སྟོབ་གྲུ་དག་ཡོད་ཅིང་། མི་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ལ་
མཐོ་རིམ་སྟོབ་གསེལ་ཚུང་བའི་སྐལ་བ་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་སྤྱོད་
ཀྱི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་ལྡན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་རུ་
གྱུར་ཡོད། དགའ་འཇམ་དབྱུངས་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་
གཟི་བརྒྱན་ལྡན་པའི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན།

དགའ་འཇམ་དབྱུངས་ཡེ་ཤེས་ནི་གངས་དཀར་ཁ་བས་
ཀྱན་ནས་གཡོགས་པའི་མིན་ཕྱེན་རི་བོའི་པང་དང་། འབྲུག་ཆུ་
གཙང་པོའི་འགམ་ངོགས་སུ་ནར་སོན་པའི་ཕོ་རྟོད་ཅིག་ཡིན་པས།

ཁོང་ལ་མིན་ཅིན་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བཟན་འགྱུར་མེད་གྱི་ངང་རྒྱད་
 ལྟན་པར་མ་ཟད། ད་རུང་འབྲུག་རྒྱ་གཙང་པོ་ནང་བཞིན་ལང་
 མང་ཉམས་མེད་དང་དཔའ་མཛངས་རྒྱལ་ཕོད་གྱི་སྒྲིང་སྒྲིབས་
 གྱང་ལྟན་པར་གྱུར། གྱང་གོ་གསར་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་
 མདུན་བསྐྱུས་པ་དང་མཉམ་དུ། ཁོང་གིས་རང་ཡུལ་ནས་སློབ་
 རྒྱུ་དང་སློབ་འབྲིང་འབྲིམས་ཏེ། ཆིག་དགུ་རེ་རྒྱག་ལོར་རྒྱབ་
 བྱང་མི་རིགས་སློབ་སྒྲིང་དུ་སྦྱངས་འབྲས་ཡུལ་བྱང་སྒྲངས་ཏེ་སྦྱི་
 ཆོགས་གྱི་ལས་རྒྱུ་དུ་སློབས་མ་ཐག ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱང་མ་མྱོང་
 བའི་རིག་གསར་གྱི་རྒྱུང་འཆུབ་དང་འཕྲད་དེ། ཁོང་ཉིད་བཟོ་
 བཅས་རིང་ལུགས་གྱི་ཆོན་ཇུ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཆོས་བྲུ་འགོས་
 པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བའི་གས་སུ་བཞག་སྟེ། བྱ་བའི་ལས་གནས་
 བཀོད་སྒྲིག་མ་བྱས་པར་ཞིང་སྡེ་རུ་སོང་ནས་འཐབ་འཛིང་གི་བྲུས་
 བདར་བྱེད་དགོས་བྱུང་། འབྲིང་རིམ་ཆེད་གཉེར་གྱི་སློབ་ཡུན་
 མཐུག་ཇོགས་མ་ཐག་པའི་ཁོང་ཉིད་ལ་མཆོན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཁོམ་ཅི་ཡང་མེད། སྐབས་དེར་
 བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཡིས་བཙུ་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལས་རྒྱན་ཆོག་
 བཟོས་རུང་གཡོལ་ཐབས་བྲལ། “བྲུས་བདར་” དེས་ལོ་རྩ་
 བདུན་གྱི་རིང་ལ་དཀའ་ངལ་གྱི་སྦྱང་ནར་བྱས་མྱོང་བ་རེད།

ཡིན་ནའང་། ཁོང་གིས་སྒྲིང་སེམས་མི་བཅངས་པ་ནི་མི་
 ཆའི་ཡུལ་ལམ་རིང་མའི་ནང་དུ་རི་བོར་འཛིག་དགོས་པའི་གནས་
 ལུགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན། གལ་ཏེ་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱ་
 འདོན་བྱབ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ད་གཟོད་འད་སྒྲིང་འབར་བའི་

ཡང་ཅེར་སྟེག་ཐུབ་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར། ཁོང་གིས་མི་ཆེའི་
ཤུལ་ལམ་རིང་མའི་ནང་གི་རི་བོར་འཛོག་ཆུའི་སྤྱང་རྩར་གྱི་འགོ་
བརྩམས་པ་ལགས།

སྤྱབ་གྲ་ཆེན་མའི་ནང་དུ་ཐོན་མཁན་ཞིག་ལ་མཆོན་ན།
དྲེགས་ཉམས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ནི་སྟོག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། དངོས་གནས་དང་གནས་ཀྱིས་ངལ་ཚྩ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

ཆུ་མཆོན་ནི་སྟོན་ཆད་ཁོང་གིས་ཚུལ་གཉེར་བའི་ལས་ལ་
སྤྱབ་སྤྱང་བྱས་སྤྱང་ལ། ཚུལ་གཉེར་བའི་འཛོན་ཐང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོན་སྐྱེད་རུ་ཁག་གི་ཚུལ་གཉེར་བའི་འགན་ལྡིང་དེའང་ཁྱར་
སྤྱང་།

ཁོང་ཉིད་ཚྩ་རིག་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་ཞིང་ཆོག་སྤྱར་བདེ་
ཕྱིར། ཁོང་ཉིད་རུ་ཆེན་གྱིས་སྤྱིད་འཛོན་དུང་ཡིག་ལ་ཡར་འཐེན་
བྱས།

ཁོང་ཉིད་ཞིབ་ཚུལ་རྒྱག་པར་མཁས་ལ། བསམ་སྒྲོག་ཏོང་
བར་དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པས། ལས་བྱེད་པའི་གས་སུ་བསྟུ་ལེན་
བྱས་པར་མ་བཟད། ཞང་ཀྱང་ལའང་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་ཞང་ཀྱང་གི་འགན་ཁྱར་རྗེས་གྲུབ་འབྲས་མངོན་
གསལ་སྒྲངས་པར་བརྟེན། ཁོང་ཉིད་རྫོང་ཡུའི་རྩུ་ཅི་གཞོན་
པར་བསྐྱོས་བྱུང་།

ཁོང་གིས་རྩུ་ཅི་གཞོན་པའི་ལས་གནས་སུ་རང་གི་འཛོན་
ཐང་བསྟན་རྗེས། མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོང་ཉིད་རྫོང་དཔོན་ལ་

བདམས་བྱུང་།

དེའི་རྗེས་སྟེ། དེ་ཅིན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ལས་
ཕུའུ་རུ་བྱ་བའི་ལས་གནས་སྟེ། སི་ཀྲང་གི་ལས་རྒྱུ་ལས་པའི་
འགན་ཁུར་ཞིང་། བྱ་བའི་སྟབས་བདེ་ལ་བསྟུན་ཏེ་ཁོང་གི་ད་
ཀྲང་གི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཤར་རྩོམ་རྒྱུ་ལས་ལ་ཐེབས་ཏེ།
མཐོང་རྒྱ་རྗེ་ཆེ་དང་ཤེས་རྒྱ་རྗེ་འཛོམས་སྟེ་བཏང་། དེས་ཁོང་གི་
སྟན་ངག་གསར་ཅོམ་བྱེད་པར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད།

ད་ལྟ་ཁོང་ནི་ཀན་སྟོ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁུལ་ཞིང་ནགས་
ཅུས་ཀྱི་ཏང་ཨུ་རུ་ཅིའམ་ཅུས་ཀྲང་ཡིན།

མིག་དབང་འཕུལ་བའི་རྒྱང་རྗེས་སྟངས་སྟངས་མང་པོ་དེ་དག་
ལ་བྱིད་ཀྱིས་བསྟགས་བརྗོད་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅིག་ཡིན། བྱིད་
ཀྱི་ཁྲ་རྒྱང་མིག་ལམ་དུ་རིམ་པ་མང་པོའི་རྒྱང་རྗེས་དེ་དག་མཐོང་
བྱུང་པ་ནི། དཔལ་ངར་ཁྱམ་མེད་ཀྱི་རི་འཛོག་པ་ཞིག་གི་སྟངས་
སྟབས་ཀྱི་གྲུབ་གཟུགས་ལགས།

ཡིན་ནའང་དེ་བཞིན་དུ། ཁོང་ནི་འབད་བཙོན་སྟངས་མེད་
བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ཞིག་རེད། དེ་སྤྱི་ལོ་ཨོ་བདུན་གྱི་
འཐབ་འཛིང་གི་ཁྲུས་བདར་བྱས་པ་དེས། ཁོང་གི་ཤེས་བྱ་སྤྱོད་
བའི་ལམ་བུ་བཀག་མ་སྤྱོད་བར། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་ཁོང་ལ་ཤེས་བྱ་
མཁོ་བའི་འདུན་པ་རྗེ་ཆེར་གྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཅོམ་རིག་དང་ཁོང་
གཉིས་ལ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་ཅིང་། དུས་དེར་ཁོང་གི་དེ་ཅོམ་རིག་
ཅེས་པ་བལྟས་ན་ཡག་ཀྱང་འཛོག་པར་དཀའ་བའི་རི་བོ་དེ་ལ་
དགའ་བྱུང་། རྒྱུན་པར་ཁོང་གིས་ཉིན་རེའི་བྱ་བའི་ལས་རིམ་

ཡངས་སུ་བྱུང་རྗེས་མཚན་མོའི་དཀར་གསལ་སྒྲོན་མེ་དོགས་སུ་
 དཔེ་སྟོན་བྱས་ནས་ཚྭ་རིག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིང་བཅུད་སྒངས་པ་
 དང་། ཉིན་རྒྱན་བསགས་པའི་འཆོ་བའི་ཚུང་ཆར་དེ་དག་སྟུག་
 བྱའི་འོག་ནས་སྒྲོན་ངག་ཏུ་བསྐྱུར། ཁོང་གི་ཚྭ་ཡིག་པལ་ཆེ་བ་
 སྟེན་སྟེན་གྱི་འད་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་གཞས་ཤ་སྟག་ཡིན། ཁོང་ནི་
 མི་བཙོན་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་གིས་སྤྱིད་ན་གྲགས་ཆེ་
 བའི་ཚྭ་རིག་གི་གསུང་འབྲམ་མང་པོར་ལྟ་སྟོན་བྱས་པའི་དུས་སུ།
 ཚྭ་ཡིག་གི་ཁྱོད་གྱི་སྒྲིང་བརྟན་དེ་དག་གིས་ཁོང་ཉིད་ལ་སྐྱལ་མ་
 ཐེབས་ཏེ། ཚྭ་རིག་གི་ཤེས་བྱ་འཛོར་ཆེན་ཞིག་ཁོང་གི་རང་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་ངེས་བྱུང་པར་བྱུར། སྟག་པར་དུ་ཁོང་གིས་སྤྱད་
 གྲགས་སྤྱིང་ལ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོན་ཚྭ་རིང་མོ་«སྤྱིང་གི་སར་
 རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་» གི་ལེན་མང་པོ་ཞིག་གུར་འདོན་བྱས་སྟབས།
 སྒྲོན་ངག་གི་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་མོ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱུར་ཏེ།
 ཁོང་གིས་སྒྲོན་ངག་གི་གཞུང་ལ་རང་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དོན་གཉིས་
 བྱེད་པར་སྐྱལ་མ་ཐེབས། ཁོང་གི་སེམས་བྱངས་ལས་ཐོན་པའི་
 སྒྲོན་ཚྭ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྒྲུབས་ཆེ་བའི་མེས་རྒྱལ་དང་སྒྲུབས་ཆེ་
 བའི་ཏང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡུམ་ལྟར་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ལ་བཙེ་
 སེམས་མདོན་པར་མཚོན།

ངས་དུས་ནམ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ལ་“སྟག་དོན་མེད་དུ་སྒྱུང་བ་
 ཞིག་ག་ལ་ཡིན། སྟག་སྒྱུང་མཁན་དེ་ལ་རིན་འབབ་ཅིག་ལས་
 ཡོད་”སྟམ་པ་དང་། ཡང་སེམས་ལ་སྐབས་ཐོག་གི་དྲན་ཤེས་དེ་
 ཡིད་ལ་ངེས་དགོས་པ་ནི་ཆེ་གང་པོར་སྒྱུད་འདོད་པའི་རྒྱ་ཚོར་ཞིག་

ཡིན་པར་སྒྲུལ་བྱུང་། དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱག་མྱོང་
 བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཡིད་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་མི་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ངས་གོ་ཐོས་ལྟར་ན། ཁོང་གིས་དུས་ད་ལྟའང་
 རང་གི་འགན་འབྲི་བྱ་བའི་རི་མགོར་འཛིག་པ་དང་མཉམ་དུ།
 གསར་ཚྭ་ཐད་ལ་སྤྱག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་མྱོང་བའི་ཐོག་ ཁོང་
 གིས་དུས་དེབ་བརྒྱད་བྲིད་སྟོབ་ཆེན་གྱི་དཔལ་འབྱུར་དོ་དམ་རིག་
 པར་སྟོང་དུས་ཆེན་པོས་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པ་རེད། ངས་སྤྱག་བསམ་
 རྒྱལ་མེད་ཀྱིས་ ཁོང་གིས་འབད་བཙོན་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་
 འབྲུག་ཁྱུ་གཙང་པོ་ནང་བཞིན་རྒྱ་བ་དང་། ཁོང་གི་སྟན་ཚྭ་དེ་
 དག་གངས་སྟོངས་ ཤར་སྟོགས་ཀྱི་གཡུ་འབྲུག་དཀར་པོ་ནང་
 བཞིན་ངར་སྐད་བསྒྲགས་པར་སྟོན་འདུན་ཞུ།

དགའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱ་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 གསར་ཚྭ་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་དག་བྱུང་
 བ་ནི་མི་ག་གོ་མོ་ཞིག་གི་རང་མོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ཞིག་མ་ཡིན་པར།
 དུས་སྐབས་གཅིག་གི་རིང་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་མ་
 སྐད་མུད་དེ་སྐད་ཡིག་གཞན་པས་གསར་ཚྭ་བྲིད་པ་དེ། རང་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཚྭ་རིག་བཙུ་མི་བཙུ་བའི་གནད་དོན་ཐད་སྟོན་ཆད་
 ཚུད་སྟེང་བྱུང་མྱོང་། ཚུད་སྟེང་དེ་དག་ང་ཚོར་ཡོད་མྱོང་ལ། མི་
 རིགས་གཞན་པ་ལ་འང་ཡོད་མྱོང་།

གནད་དོན་དེའི་ཐད་ལ། ངས་ཆིག་དགུ་གུ་གཉིས་ལྟར་
 རྒྱལ་ཡོངས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚྭ་རིག་སྟོབ་ཆོགས་ཀྱི་ལ་
 ཆོགས་སྟེང་དུ་“ང་ཚོའི་མེས་པོས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གངས་རིའི་

རྟེན་དུ་གངས་སེང་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟ་གངས་སེང་དཀར་མོ་ཡི་
ནས་མི་མཐོང་ན། རྟེན་སེང་རྒྱ་རྒྱ་ལིས་གངས་སེང་དཀར་མོ་འི་
 ཆབ་བྱེད་དགོས་བྱུང་” ཞེས་པའི་གཏམ་བཤད་པ་ཡིན། ངས་
 འདི་ལྟར་བཤད་དོན་ནི་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་རྩོམ་རིག་
 དེ་གནའ་རབས་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལ་མི་དོ་བ་དང་། གཉིས་ནས་ལ་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས། ང་རང་གིས་བོད་ཡིག་སློབ་མ་
 མཉུང་བས་མ་སྐད་ཀྱིས་གསར་རྩོམ་བྱེད་མི་བྱུང་པར་ངོ་གཞོང་ཞིང་
 འདི་ལྟ་བུའི་གཞོང་འགྱུར་ང་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་དུ་
 མི་གཞན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལའང་ཡོད་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་མེད་
 པའི་བརྩེ་དུངས་བྱུར་མཛོན་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་རྩོམ་རིག་
 གིས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་ཏེ། མ་སྐད་རྩོམ་
 རིག་དར་རྒྱས་སུ་གཏོང་དགོས་མིན་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་
 ཐད་ཀར་གྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བྱུང་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་
 ཡིན། བྱ་བ་འདི་བརྗེད་པར་གྱུར་ན་རང་ཉིད་སྦྱིས་སའི་མ་ཡུམ་
 གྱི་དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་ཇ་གང་ལྷག་མ་བྱུང་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་ཆ་
 ཞིག་ཡིན་པས། (དེ་ལ་རང་ཉིད་སྦྱིས་སའི་མ་ཡུམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་
 ལས་མཆེད་པའི་བྱ་རུ་བརྩེ་སྟེད་དམ། དུས་མཚུངས་སུ་ང་ཚོས་
 ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩོམ་རིག་ཅས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་དུ་སྐད་
 ཆའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན། མ་སྐད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་དར་
 རྒྱས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དར་སྟེལ་དུ་
 གཏོང་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེའི་བྱུར་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལ་
 མཚོན་ན་མ་སྐད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ནི་འགྲོ་བྱུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས།

ཐུ་མཚན་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཚྭ་རིག་ལ་ཚད་
དཔག་བྱས་ན། སྤར་བཞིན་རིག་གནས་ཚང་མ་མི་རིགས་དེའི་མ་
སྐད་ཀྱི་བརྗོད་སྟངས་དང་དེ་ཡོད་ཀྱི་འཆོ་བ་ལས་བྱང་བའི་མཛད་
རྒྱུ་གཞི་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་རྒྱན་ལྗན་གྱི་ཁོར་ལུག་
ཁྲོད་ཀྱི་གནད་དོན་མངོན་གསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ།

ཡིན་ནའང་། སྐད་ཆ་གཉིས་པ་བཀོལ་བའམ། ཡང་ན་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བཀོལ་ནས་ཚྭ་ཡིག་འབྲི་བ་དེ་ངན་པ་ཞིག་
མ་ཡིན་པར། དེ་དག་ལ་ངེས་པར་དུ་སྒྲུལ་མ་གཏོང་དགོས་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུལ།

(ང་ཚོའི་དགའ་ཞིང་གུས་པའམ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་མགོན་
སྐྱབས་དམ་པ་པཌ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་
ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། ཁོང་ཉིད་མཆོག་གིས་སྐད་ཡིག་
གཉིས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་མིར་བསྟོད་བསྟེན་གསུག་གི་རྒྱལ་དུ་“ལྷ་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སྒྲ་གཏོང་བའི་མི” ཞེས་གསུངས་སོ།

ངའི་གྲོགས་མཆོག་གམ་སྟན་ངག་པ་རྟ་མགིན་མགོན་པོ་
མཆོག་གིས་“མི་རིགས་ག་གི་མ་ཞིག་གི་རིག་གནས་དར་རྒྱས་སུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་རིམ་ནང་དུ། ཁོ་ཚོའི་ཁྲོད་ཀྱི་
མི་ཁག་ཅིག་གིས་མ་སྐད་བཀོལ་སྟུང་བྱེད་པ་ལས་གཞན། དེ་
མིན་སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་བཀོལ་སྟུང་བྱས་ནས་འབྲེལ་འབྲེས་བྱས་
ཏེ་གཞན་པའི་ཚྭ་རིག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིང་ཁྲ་སྤངས་ཤིང་། ཐ་ན་
སྐད་ཡིག་དེ་བཀོལ་ནས་ཚྭ་ཡིག་འབྲི་བའི་གནས་རྒྱལ་བོད་རང་
ལ་ཡོད་པས། དེའི་མིང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚྭ་རིག་ཟེར་ན་འོས།

མིག་སྒར་བོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྒྲིམ་བར་ཕྱག་ལྷག་གིས་རྒྱུ་སྒྲིམ་ཡིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་གསར་ཚཱ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་” ཅེས་རྒྱས་བཤད་
 གནད་ལ་འཕྲིགས་པ་ཞིག་གནང་བྱུང་། ང་རང་“བོད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཚཱ་རིག་” ཅེས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་དགའ། འདི་ལྟ་བུའི་
 གནས་ཚུལ་ནི་བོད་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་གཞན་པར་
 ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྔགས་པོ་དང་དབྱིས་རིགས། ཉའི་རིགས། བློ་
 ཞན་རིགས་སྔགས་མི་རིགས་ལའང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ལ་མ་
 སྒྲིམ་ཀྱི་ཚཱ་རིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན། ད་དུང་ཆང་མར་རིགས་
 འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཚཱ་རིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།

གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཀྱང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བློ་ཞན་
 དང་ཡོན་ན། རི་ཕིན་སྔགས་རྒྱལ་ཁབ་ལའང་ཡོད་པ་རེད།
 དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་དུ་སྒྲན་པའི་གྲགས་པ་བྱབ་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་
 རྟངས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་སྒྲན་ངག་པ་ཐའེ་གར་གྱིས་
 རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིག་གིས་སྒྲིམ་གྲགས་འཛམ་གླིང་ལ་བྱབ་
 པའི་ཚཱ་ཡིག་གིས་པ་ལས་གཞན། ད་དུང་དབྱིན་ཇིའི་སྒྲིམ་ཡིག་
 གི་སྔགས་ཚཱ་ཡིག་གིས་ཉེ་མོ་པའི་ཚཱ་རིག་གི་བྱ་དགའ་སྔབ་
 པ་རེད། དེ་ནི་དབྱིན་ཇིའི་སྒྲིམ་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་གིས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པས། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རྟངས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན་ངག་པ་
 ཞིག་ཡོད་ལ། ཡང་ན་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲན་ངག་པ་ཞིག་ཀྱང་
 ཡོད་ནོ།

ཚཱ་པ་པོ་སྒྲིམ་ཀྱང་མི་རིགས་རང་གི་སྒྲིམ་ཡིག་དང་ཡང་